Lokaal Educatieve Jeugd Agenda

Bijlage 1 Doelen 2025

Gemeente Borger-Odoorn

2025 - 2029
Borger-Odoorn

Bijlage

Vanuit de visie 'It takes a village to raise a child' kent dit LEJA verschillende programmalijnen. Elke programmalijn heeft een korte omschrijving en programmaonderdelen die in het jaarplan worden uitgewerkt. Voor het jaar 2025 zijn de doelstellingen in deze bijlage onder de programmalijnen geplaatst. Dit als overgangsperiode tussen de LEJA 2020–2024 en deze doorontwikkeling van de LEJA 2025–2029.

Programmalijn 1

Goede en gezonde kinderopvang, primair en voortgezet onderwijs thuis nabij

1.1 Verbinding inclusiever onderwijs-jeugdhulp

Inclusief onderwijs betekent alle kinderen en jongeren naar een school kunnen dichtbij huis. Een school waar iedereen meetelt, meedoet en gelijkwaardig is en waar samen geleerd wordt. Inclusief onderwijs gaat verder dan passend onderwijs. Het streven is dat kinderen en jongeren, met en zonder extra ondersteuningsbehoefte, welkom zijn op een reguliere school in de buurt. Met de recente instroom van nieuwkomersleerlingen staat het onderwijs voor een grote taak: nieuwkomers een plek geven in het reguliere onderwijs en ervoor zorgen dat deze doelgroep kwalitatief goed onderwijs kan volgen. Een goede samenwerking tussen onderwijs en zorg is noodzakelijk maar verloopt nog niet altijd naar wens. Met deze LEJA willen we van intentie naar actie gaan.

Waar staan we nu?	Wat willen we bereiken?
In de vorige LEJA-periode is de visie op onderwijs geschreven. Deze visie is de vertaling van alle individuele documenten van onderwijs partners naar een gezamenlijke visie. Deze visie moet nog breder gedragen worden door andere partners rondom het kind. Voorbeelden van wat werkt is de ondersteuningsroute onderwijs (PO) en zorg (GGD en Sociaal Team). De inzet van de kansencoach en de 123tjes op de scholen behoren tot deze route. Er bestaan in Borger-Odoorn twee soorten overleg momenten waar de juiste ontwikkelplek voor een kind centraal staat. Het Domein Overstijgend Analyseteam (DOA) en WEL in ontwikkeling. Nieuwkomers nemen eerst 2 jaar deel aan een internationale schakel voorziening en stromen vervolgens uit naar regulier onderwijs. Hier spelen vragen over o.a. de ondersteuningsbehoefte.	Partners kennen elkaar, weten wat er speelt binnen iedere organisatie en voor welke opgaven de organisaties staan. We werken vanuit dezelfde visie, opgroeien vanuit de context van het kind en zijn/haar ontwikkeling. Door elkaars expertise te gebruiken, ontstaat er een goede samenwerking tussen onderwijs en zorg.

Doelen 2025:

- De visie op onderwijs wordt doorontwikkeld naar een visie op opgroeien in Borger-Odoorn;
- Besluit nemen over de borging van WEL in ontwikkeling;
- Route DOA 6- en 6-12 versterken en uitbreiden met een DOA 12+;
- De ondersteuningsroute onderwijs-zorg doorontwikkelen naar 4- en 12+;
- Nieuwkomersvoorzieningen werken samen en delen kennis en expertise met reguliere scholen.

[7] *Wat is inclusief onderwijs? | Nederlands Jeugdinstituut*

1.2 Het versterken van het normale leven

Kinderen en jongeren ontwikkelen zich thuis, op school en in de buurt. Ze kunnen terugvallen op hun ouders/verzorgers, leerkrachten, vrienden, familie of buren. Maar ook verenigingen en organisaties. Dit gezamenlijk is een belangrijke basis. Dit netwerk helpt een kind om op eigen kracht zijn/haar weg te vinden. Is er professionele ondersteuning nodig? Dan willen we snel en op tijd de juiste (tijdelijke) ondersteuning bieden, passend in het normale leven van een kind/jongere en gezin.

Waar staan we nu?	Wat willen we bereiken?
Een product dat is opgeleverd vanuit de vorige LEJA-periode is een overzicht van het preventieve aanbod in Borger-Odoorn. Zoals de inzet van Steunouder en de Kansencoach. Toch is dit preventieve en vaak laagdrempelige aanbod niet altijd bekend bij zowel inwoners als professionals. Niet duidelijk is ook of het aanbod aansluit bij de ondersteuningsbehoefte rondom opgroeien en opvoeden.	We versterken – waar nodig – de eigen kracht van de jeugd, ouders en hun sociale netwerk. Dit verhoogt verantwoordelijkheid, zelfredzaamheid en zelfregie. Het pedagogisch klimaat in de buurt wordt benut en versterkt. Er is laagdrempelige ondersteuning en begeleiding voor alle kinderen wanneer dit nodig is. We richten ons op de context van het kind, niet alleen op het kind zelf. Deze ondersteuning is bekend bij inwoners en professionals en worden gezien als hulpbron binnen het 'normale leven'.

Doelen 2025:

- Er is aanbod dat aansluit bij de ondersteuningsbehoefte rondom opgroeien en opvoeden gericht op lichte opvoedondersteuning;
- Het is voor zowel inwoners al professionals bekend welke vormen van preventief aanbod er in Borger-Odoorn aanwezig zijn. En men kent de route om gebruik te maken van dit aanbod.
- De verbinding tussen LEJA en het beleid Bewegen In de Openbare Ruimte (BIOR) en groene schoolpleinen is gelegd.

Programmalijn 2

Vroege en effectieve inzet op gelijke kansen

2.1 Kansengelijkheid en bestaanszekerheid

Gelijke kansen voor alle kinderen in Borger-Odoorn. Ieder kind en jongere heeft toegang tot ontwikkelmogelijkheden en kan sociaal en economisch meedoen. Kinderen die in armoede opgroeien krijgen niet de beste kansen zich te ontwikkelen. Armoede raakt verschillende onderdelen binnen deze LEJA. Met programma's zoals Backpack, inzet van het financieel team en de ontwikkeling van beleid gericht op bestaanszekerheid werken we aan kansen. We vergroten de ontwikkelkansen van kinderen en verzachten de gevolgen van bestaansonzekerheid. Het verbinden van school, thuis en omgeving is cruciaal in de aanpak van gelijke kansen.

Waar staan we nu?	Wat willen we bereiken?
In de vorige LEJA-periode sloten we ons aan bij de landelijke Gelijke Kansen Alliantie. Borger-Odoorn is een gelijke kansen gemeente dat wil zeggen onderwijs, gemeente en zorg werken in gezamenlijkheid aan gelijke kansen voor alle kinderen in Borger-Odoorn. De kansencoaches zijn actief op alle basisscholen en er is gestart met de inzet van een brugfunctionaris. Binnen andere beleidsterreinen in het Sociaal Domein heeft bestaanszekerheid een prominente plek gekregen en is de verbinding met brede welvaart gelegd.	Ieder kind moet zichzelf kunnen ontwikkelen. We investeren ongelijk[8] om kansen te bieden en gaan voor een nieuwe generatie die met minder achterstanden opgroeit. We investeren daarom in het vergroten van de bestaanszekerheid. De relatie met taal en het taalhuis is gelegd. Taal is een kerntaak van het LEJA. Ieder kind, jongere en zijn/haar ouders/verzorgers heeft kans op optimale taalontwikkeling. Leesplezier wordt vroegtijdig gestimuleerd. Kinderen verlaten de basisschool geletterd en behouden of verbeteren hun leesniveau in het voortgezet onderwijs.

Doelen 2025:

- De inzet van de brugfunctionaris verder vormgeven;
- Vanuit data maken we de vertaalslag naar de praktijk. Dit door data gedreven te werken vanuit de brede welvaart gedachte. Een thema dat vanuit de data naar voren komt is bijvoorbeeld onder advisering.
- Benutten en uitbreiden van activiteiten voor kinderen en jongeren vanuit de bibliotheek en de relatie met het taalhuis gericht op hun ouders/verzorgers.

[8] *De waarde van het sociaal domein*

2.2 Peuteropvang en Voor- en vroegschoolse educatie (Vve)

Gemeente, Jeugdgezondheidszorg (JGZ), kinderopvangorganisaties en basisscholen spannen zich in om (mogelijke) achterstanden van kinderen in het onderwijs te voorkomen/verkleinen. Scholen zijn primair verantwoordelijk voor het onderwijsachterstandenbeleid in het basisonderwijs, gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor de voorschoolse educatie. Vanuit het onderwijsachterstandenbeleid zijn er programma's als peuteropvang en Vve. Peuters kunnen hier gebruik van maken om een succesvolle start in het onderwijs te maken. De samenwerking in Borger-Odoorn tussen scholen, kinderopvang, JGZ en gemeente is een sterke basis voor het onderwijsachterstandenbeleid.

Waar staan we nu?	Wat willen we bereiken?
In de vorige LEJA-periode leverden partners vanuit de werkgroep 0-6 een volledige procesbeschrijving op, inclusief doelgroep bepaling, resultaatafspraken en monitorings-instrumenten. Er is geïnvesteerd in de samenwerking. In de komende periode richten we ons op: ouderbetrokkenheid, vroegsignalering, vergroten van het bereik en de doelgroep 0- tot 2,5-jarigen.	Steeds meer kinderen die een extra kans verdienen kunnen gebruik maken van peuteropvang en de Vve interventie. Dit vanuit hoge verwachtingen en met een succesvolle start in groep 3. Er is gerichte inzet op kinderen jonger dan 2,5 jaar en hun ouders. Ouderbetrokkenheid wordt als essentieel beschouwd en actief bevorderd door organisaties.

Doelen 2025:

- Pilot preventieve groepsbezoeken starten op peutergroepen;
- Vergroten van het bereik van de interventie Vve;
- Gerichte inzet op de doelgroep 0-2,5 jaar. Focus op de eerste 1000 dagen.

Programmalijn 3

Alle kinderen leren en ontwikkelen in een doorgaande lijn

3.1 Doorgaande leerlijnen en preventie ter voorkoming van uitval

Van de kinderopvang naar de basisschool, van de basisschool naar het voortgezet onderwijs en van het voortgezet onderwijs naar het middelbaar beroepsonderwijs. Allemaal overstapmomenten. Doorgaande pedagogische lijnen, onderwijslijnen en de continuïteit van eventuele ondersteuning van kind en gezin zijn van groot belang voor de ontwikkeling van kinderen/jeugdigen[9]

Waar staan we nu?	Wat willen we bereiken?
In de peuteropvang en Vve wordt gebruik gemaakt van een 'warme' overdracht wanneer een peuter de overstap van opvang naar onderwijs maakt. Dit in aanwezigheid of met toestemming van ouders/ verzorgers. In het PO en VO ligt de kans om deze warme overdracht voort te zetten. Relatie onderwijs, zorg en eventueel leerplicht.	We zetten in op een vloeiende doorgaande lijn waarbij zoveel mogelijk kennis en ervaringen rondom kinderen en jongeren behouden blijft. Door goede doorgaande lijnen werken we efficiënter samen. Problemen zoals thuiszitten, relatief verzuim en voortijdig schooluitval worden voorkomen. We handelen vanuit leerplicht naar ontwikkelrecht en werken integraal aan vroegsignalering. Jongeren hebben een startkwalificatie zodat ze een basis hebben om goed mee te kunnen als volwassenen in de maatschappij.

Doelen 2025:

- Betrokkenen bij een leerling zijn bekend met de route onderwijs-zorg in Borger-Odoorn in relatie tot leerplicht en handelen hiernaar;
- Van verzuim naar schoolaanwezigheid, de focus ligt op ontwikkelrecht;
- Een passende plek voor jongeren in een kwetsbare positie.

[9] *Matrix-Verbinding-Passend-Onderwijs-2015.pdf*

3.2 Er is een doorgaande lijn in dat kinderen en jongeren elkaars leefwereld ontdekken en elkaar weten te vinden

De leefwereld van kinderen wordt vergroot vanuit het programma Backpack. Backpack is een aanbod aan naschoolse activiteiten, de verrijkte schooldag. Dit aanbod past bij de lokale behoefte en omgeving, zodat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen, ongeacht hun thuissituatie of omgeving.

Waar staan we nu?	Wat willen we bereiken?
In de vorige LEJA-periode is Backpack als een project gestart in Valthermond vanuit de Regio Deal. Met inzet vanuit de Gelijke Kansen Alliantie is Backpack als doorgroeier uitgebreid naar vier andere dorpen in het gehele veengebied. Backpack laat kinderen kennis maken met verschillende onderdelen op het gebied van sport, cultuur en ondernemen/ het bedrijfsleven. Met het aanbod wordt de leefwereld van kinderen vergroot. De vaardigheden en talenten nemen kinderen mee in hun rugzak (Backpack).	We helpen kinderen vaardigheden te ontwikkelen voor meer kansengelijkheid in het onderwijs en een gelijkwaardige deelname aan de maatschappij. Vanuit Backpack stimuleren we een brede ontwikkeling op het gebied van sport, cultuur, cognitieve ontwikkeling, sociale ontwikkeling en oriëntatie op de jezelf en de wereld.

Doelen 2025:

- Backpack voortzetten en doorontwikkelen vanuit de subsidieregeling School en Omgeving.

[10] *https://sociaalplanbureaugroningen.nl/wp-content/uploads/2025/01/Jeugdpanel-Mentale-gezondheid-V5-DEF.pdf*

3.3 Gezonde en weerbare jeugd

Jongeren worden geconfronteerd met verschillende externe invloeden, zoals de impact van sociale media, hoge prestatiedruk, stress en gezinsomstandigheden. We zien dat dit invloed kan hebben op zowel hun fysieke als mentale welzijn. Uit het onderzoek mentale gezondheid door de ogen van jongeren[10] komt de conclusie dat een sterke relatie tussen leerling, ouders en school, met aandacht voor de ontwikkeling en het welzijn van jongeren, essentieel is voor het tijdig signaleren van mentale problemen.

Waar staan we nu?	Wat willen we bereiken?
Programma's als rots en water, KIES trainingen, de inzet van een kindercoach, kansencoach, jongerenwerker, VNN en Level Up werken allemaal aan het verbeteren van de mentale gezondheid en sociale en emotionele ontwikkeling van kinderen/ jongeren. Een kans zit in afstemming en verbinding van deze programma's. Vanuit het vorige LEJA heeft gezondheid in de breedste zin van het woord een podium gekregen, de Gezonde Schoolaanpak is omarmd en moet verder uitgewerkt worden.	De veerkracht van jongeren verstreken, zodat ze beter in staat zijn om met deze omstandigheden om te gaan. Het doel is om de mentale en fysieke gezondheid te verbeteren, zodat ze zelfverzekerd en gezond door het leven kunnen gaan.

Doelen 2025:

- Er is een plan ontwikkeld vanuit de OKO-gedachte, Kansrijk opgroeien in Borger-Odoorn;
- De stimuleringsregeling gezonde school 2025-2026 is door alle scholen aangevraagd en zorgt voor een structurele en schoolbrede aanpak op gezondheid en welbevinden;
- Er is gekozen voor een gebiedsgerichte aanpak, in het gebied met een middelbare school om extra in te zetten op mentale- en fysieke gezondheid (middelengebruik) en sociale- en emotionele ontwikkeling van kinderen en jongeren.

Gemeente Borger-Odoorn